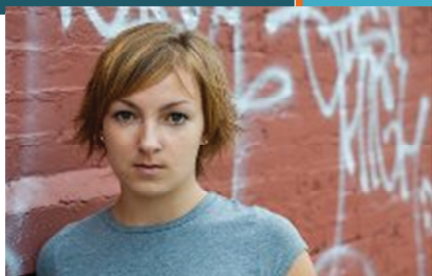

Jaarverslag Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaten

leerplicht
+ voortijdig schoolverlaten

leerplicht
+ voortijdig schoolverlaten

Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaten

De Dienst Gezondheid & Jeugd ZHZ ziet er op toe, dat voor ieder kind en iedere jongere in Zuid-Holland Zuid het recht op onderwijs wordt gewaarborgd. De Dienst voert de wettelijke taken van de Leerplichtwet (LPW) en RMC-regelgeving uit voor alle zeventien gemeenten in de regio.

Opzet van dit jaarverslag

De focus in dit jaarverslag ligt op de resultaten van de wettelijke taakuitvoering regiobreed, inclusief een vergelijking met vorig schooljaar, en waar relevant ook met eerdere schooljaren. In de bijlage is per gemeente een overzicht opgenomen van de kerncijfers, zoals gerapporteerd aan het Ministerie van OC&W.

De mening van een bestuurder, Bert van de Burgt:

"Leerplicht geldt voor ieder kind en elke jongere. Daarnaast hebben zij ook een recht. Een recht op goed en passend onderwijs met als doel een goede startkwalificatie te krijgen voor de arbeidsmarkt. Zo nodig met behulp van maatwerk. Een goede verzuimregistratie helpt daarbij. Waarom komt iemand niet meer op school? Valt maatwerk binnen de grenzen van de wet? Het samenspel van schoolbesturen, gemeentelijke instanties zoals de afdeling onderwijs en de Dienst Gezondheid & Jeugd, de onderwijsinspectie en -niet in de laatste plaats- de werkgevers zorgen voor een evenwichtige aanpak van voortijdig schoolverlaten. Met name het aantal leer-werktrajecten is enorm uitgebreid. Dat brengt het onderwijs bij de praktijk en andersom. Leerlingen zien direct het nut van wat ze leren. En in de praktijk herkennen ze het tekort aan kennis. Toegegeven, het kost veel energie van betrokken partijen, maar de resultaten stemmen me hoopvol."

Wethouder Bert van de Burgt, lid van het Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Publieke Gezondheid en Jeugd, voor jeugd en werk.

Aantal 4-18 jarigen in de regio

Tabel 1 geeft inzicht in het totaal aantal leer- en kwalificatieplichtigen plus het aantal 4-jarigen in de regio.

Tabel 1: aantal jongeren ZHZ naar leeftijd (bron: CBS)

	4-jarigen	5 t/m 11 jaar	12 t/m 15 jaar	16 t/m 17 jaar	Totaal 5 t/m 17
2012-2013	5.823	40.956	24.856	11.872	77.693
2011-2012	5.470	42.202	24.324	12.045	78.571
2010-2011	5.102	42.558	24.164	12.262	78.984

In totaal is met of over 3.670 kinderen contact geweest door de teams leerplicht en voortijdig schoolverlaten (LVS) van de Dienst Gezondheid & Jeugd (2011-2012: 3.372; 2010-2011: 2.997).

Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaten Jaarverslag 2012 - 2013

INHOUD

Pag. 2.....	Opzet
	Aantal 4-18 jarigen in de regio
Pag. 3.....	Absoluut verzuim
Pag. 4-5.....	Vrijstelling inschrijvingsplicht
Pag. 6-9.....	Meldingen relatief verzuim
Pag. 10.....	Thuiszitters
Pag. 11.....	Handhaving/casusoverleg
Pag. 12.....	Begeleiding 18+/VSV

leerplicht
+ voortijdig schoolverlaten

dienst **Gezondheid & Jeugd** zhzh

Het jaarverslag 2012-2013 is een uitgave van Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaten (LVS). LVS is onderdeel van de Dienst Gezondheid & Jeugd Zuid-Holland Zuid.

December 2013

1

Absoluut verzuim

Van absoluut verzuim is sprake als ouders hun leer- of kwalificatieplichtige kind niet op een school hebben ingeschreven én er geen sprake is van vrijstelling op grond van de Leerplichtwet.

Tabel 2: aantallen kinderen waarvan op 1 oktober (teldatum) de schoolinschrijving niet bekend was bij de DG&J

	PO	VO	(V)SO	MBO	Schoolsoort onbekend	Totaal
2012-2013	168	191	36	121	148	663
2011-2012	430	249	89	134	-	902

Van de 663 leerplichtige leerlingen waarvan geen schoolinschrijving bekend was op 1 oktober 2012, is bij 458 in de loop van het schooljaar alsnog de schoolinschrijving bekend geworden of heeft alsnog een inschrijving plaatsgevonden. Het aantal leerplichtige leerlingen dat niet op een school staat ingeschreven terwijl er geen sprake is van een vrijstelling op grond van de Leerplichtwet, is dus nagenoeg nihil (0,3%).

In vergelijking met het schooljaar 2011-2012 is het aantal kinderen zonder schoolinschrijving aanmerkelijk afgenomen. De vermindering kan worden toegeschreven aan:

- de verbeterde registratie van in- en uitschrijvingen van het PO via DUO. Door de koppeling BRON-DUO-GBA-LBA is direct in beeld wanneer een in de gemeentelijke basisadministratie opgenomen leerplichtige jongere niet bij een school staat ingeschreven;
- de aandacht die het afgelopen schooljaar door de Dienst Gezondheid & Jeugd is besteed aan de registratie van vrijstellingen van de inschrijvingsplicht op grond van de LPW;
- het tijdig inzetten van de juiste interventies door consulenten van de Dienst Gezondheid & Jeugd, waardoor de schoolloopbaan weer hersteld wordt.

Een voorbeeld uit de praktijk - Absoluut verzuim-

Een directeur van een mytyschool uit Limburg belt met een consulent Leerplicht en voortijdig schoolverlaten (LVS) dat in de zomervakantie een gezin met drie leerplichtige kinderen is verhuisd naar een gemeente die onder het werkgebied van de Dienst Gezondheid & Jeugd valt. De directeur kan geen contact meer krijgen met de familie en weet niet waar de kinderen nu naar school gaan. Zolang er geen nieuwe school bekend is kan de directeur van de mytyschool niet tot uitschrijving overgaan omdat er anders sprake is van absoluut verzuim.

Met de directeur wordt afgesproken dat de consulent LVS de ouders gaat benaderen en als intermediair optreedt tussen de nieuwe school en de school in Limburg.

De consulent neemt contact op met ouders. De ouders hebben voor twee kinderen uit het gezin al contact opgenomen met een basisschool. Hun dochter is aangewezen op mytylonderwijs. De consulent LVS verwijst door naar de dichtstbijzijnde mytyschool in Dordrecht en wijst ouders op de regeling aangepast vervoer, aan te vragen bij de gemeente.

Zodra bekend is dat het meisje geplaatst is, informeert de consulent LVS de school in Limburg.

Vrijstelling inschrijvingsplicht

In tabel 3 en 4 is het aantal vrijstellingen van inschrijvingsplicht weergegeven op grond van:

- lichamelijke of psychische gronden (art. 5 onder a LPW);
- bedenkingen tegen de richting van het onderwijs (art. 5 onder b LPW);
- inschrijving op een school in het buitenland (art. 5 onder c LPW);
- trekkend bestaan (5a LPW);
- het volgen van ander onderwijs (art. 15 LPW).

Ten aanzien van vrijstellingen op grond van artikel 5 en 5a LPW geldt dat, als voldaan is aan de eisen van de Leerplichtwet, van rechtswege een vrijstelling ontstaat. Dit geldt niet voor de vrijstellingen op grond van artikel 15. Om daarvoor in aanmerking te komen moet een verzoek worden gedaan.

Tabel 3: vrijstelling van de inschrijvingsplicht op grond van artikel 5 onder a, b of c

	5 onder a	gegrond	5 onder b	gegrond	5 onder c	gegrond
2012-2013		82		7		50
2011-2012	72	65	8	7	71	59
2010-2011	58	-	1	-	16	-

Tot de categorie vrijstellingen 5 onder a LPW behoren ook die kinderen, die aangewezen zijn op een plaatsing in een kinderdagcentrum; een instelling voor kinderen met een zware lichamelijke en/of verstandelijke beperking.

Een voorbeeld uit de praktijk -Vrijstelling op grond van lichamelijke of psychische gronden-

De 11-jarige Bram zit in de laatste groep van het speciaal basisonderwijs. Hij heeft geen formele diagnose maar heeft kenmerken van ADHD. Bram vertoont negatief gedrag in de klas. Vanwege zijn gedrag wordt Bram geschorst. Hij krijgt onderwijs op afstand, hij werkt thuis met begeleiding van een leerkracht. Zijn ouders zien thuis heel ander gedrag bij hun zoon dan hij op school laat zien. De ouders zien graag dat hij nog langer thuis onderwijs kan volgen. In verband met de overstap naar het voortgezet speciaal onderwijs neemt de directeur van de school contact op met de consulent LVS voor afstemming van een traject. De ouders van Bram willen het moment van terugkeer en de invulling van het onderwijsaanbod zelf bepalen. Door de school wordt in samenwerking met de consulent LVS een passend traject aangeboden om Bram terug te geleiden naar school en vervolgonderwijs. De ouders gaan niet akkoord met dit traject. Daarop wordt door de consulent LVS aan de ouders geadviseerd een beroep te doen op art. 5 onder a van de Leerplichtwet. De consulent LVS vraagt een onafhankelijke SMA (sociaal medische advisering)-arts het dossier van Bram te beoordelen. De vrijstelling wordt niet verleend omdat er binnen het onderwijsaanbod voldoende mogelijkheden voor hem zijn. De ouders van Bram besluiten hun zoon van school uit te schrijven en begaan hiermee een overtreding van de Leerplichtwet. Tegen de ouders wordt proces-verbaal opgemaakt.

Een voorbeeld uit de praktijk -Vrijstelling op grond van het volgen van ander onderwijs-

De 17-jarige Daan, kwalificatieplichtig, is gestopt met de opleiding elektrotechniek aan het ROC. Hij kan een baantje krijgen bij een bedrijf dat gespecialiseerd is in het maken van zellen ten behoeve van zeeschepen. Er is geen enkele passende opleiding waar hij dit vak kan leren. Het bedrijf heeft hem een tijdelijk arbeidscontract aangeboden voor 24 uur, daarnaast wordt hij binnen het bedrijf opgeleid tot zelfmaker. De ouders overleggen het arbeidscontract en het opleidingsplan van de werkgever. Ze voldoen hiermee aan de voorwaarden gesteld in artikel 15 van de Leerplichtwet. De vrijstelling van de kwalificatieplicht wordt verleend door de consulent.

Meldingen relatief verzuim

Van relatief verzuim is sprake als een leer- of kwalificatieplichtig kind wel ingeschreven staat op een school, maar geheel of gedeeltelijk geen onderwijs volgt.

Tabel 5: aantal meldingen relatief verzuim

	PO	VO	(V)SO	MBO
2012-2013	187	2.055	52	736
2011-2012	227	1.778	169	770
2010-2011	205	1.761	35	441
2009-2010	57	1.483	0	214

Het speciaal basisonderwijs valt onder het primair onderwijs. Onder het (V)SO vallen de zogenaamde clusterscholen. Het praktijkonderwijs valt onder het VO.

Voortgezet onderwijs en MBO melden meer dan het primair onderwijs en (V)SO; deze trend is landelijk. Mogelijke verklaringen hiervoor zijn:

- Voortgezet onderwijs en MBO zijn verplicht het verzuim via de Dienst;
- Uitvoeringsorganisatie Onderwijs (DUO) te melden; voor PO en (V)SO geldt deze regel (nog) niet; Het melden via DUO is eenvoudiger en minder foutgevoelig dan de wijze waarop PO en (V)SO nog moeten melden;
- de overheid manifesteert zich actiever richting voortgezet onderwijs en MBO als het gaat om de aanpak van schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten.

Bij het PO zien we, na een aanvankelijke stijging van het aantal meldingen, het afgelopen jaar een daling. Factoren die hierin een rol spelen zijn:

- een aantal scholen vindt de meldprocedure (administratief) ingewikkeld. Herziening, in samenspraak met de PO scholen, van het verzuimprotocol PO moet hierin verbetering brengen. Het niet kunnen melden via DUO zal echter een belemmerende factor blijven. Het kost meer tijd om een leerling via een KVOV¹ te melden;

1 Kennisgeving Vermoedelijk Ongeoorloofd Verzuim. Dit is een door het openbaar ministerie gehanteerd formulier.

Een voorbeeld uit de praktijk

-Vrijstelling op grond van bedenkingen tegen de richting van het onderwijs-

De heer en mevrouw Van der Wal doen een beroep op het recht van vrijstelling ex. artikel 5 onder b voor hun bijna 5-jarige zoon Lucas. De ouders overleggen een verklaring waaruit blijkt dat hun levensomgeving gekenmerkt kan worden als holistisch christelijk. Ze hebben alle scholen in hun directe woonomgeving bezocht. De richting van deze scholen sluit niet aan bij hun levensovertuiging. Op basis van deze verklaring en het contact daarover met de ouders is vastgesteld dat Lucas voldoet aan de wettelijke vereisten voor vrijstelling van het volgen van onderwijs. De vrijstelling geldt voor één schooljaar. Als de ouders voor het nieuwe schooljaar opnieuw voor een vrijstelling in aanmerking willen komen, dienen ze de consulent LVS hiervan voor 1 juli in kennis te stellen.

Een voorbeeld uit de praktijk

-Vrijstelling op grond van schoolinschrijving in het buitenland-

De ouders van Furkan willen dat hun zoon in Turkije naar het voortgezet onderwijs gaat. De ouders overleggen een verklaring van een school in Istanbul waarop in het Engels vermeld staat dat Furkan op de betreffende school staat ingeschreven en deze bezoekt. Furkan komt iedere schoolvakantie naar Nederland, zodat hij minder dan acht maanden in het buitenland verblijft. De ouders hebben hiermee voldaan aan de voorwaarden. De consulent verleent een vrijstelling.

Voor de juiste afhandeling van vrijstellingszaken ex. artikel 5 onder c LPW zijn het afgelopen jaar afspraken gemaakt met de gemeenten (afdeling Burgerzaken). Kinderen die meer dan acht maanden in een periode van twaalf maanden in het buitenland wonen, vallen niet onder de Leerplichtwet maar behoren op grond van de Wet GBA uitgeschreven te worden als ingezetene van Nederland. Dat betekent dat een dergelijk verzoek tot vrijstelling niet door de Dienst Gezondheid & Jeugd in behandeling wordt genomen.

Tabel 4: verzoeken om vrijstellingen van de inschrijvingsplicht op grond van artikel 5a of artikel 15 LPW

	5a	15	positief
2012-2013	0	19	15
2011-2012	0	14	9
2010-2011	0	12	-

De mening van een zorgcoördinator van twee VO scholen:

"De samenwerking met de Dienst Gezondheid & Jeugd ervaar ik als zeer waardevol en heeft absoluut een meerwaarde. De consulent voor onze school denkt met ons mee, staat voor ons klaar, maar nog belangrijker, hij luistert naar de leerling. Zijn adviezen worden niet ingegeven door het alleen volgen van richtlijnen, nee de mens staat voorop. 'Hoe kunnen we deze leerling helpen dat het beter/goed gaat?' Omdat er veel overleg is, zijn leerlingen vaak eerder in beeld, waardoor we (proberen) preventief bezig te zijn. Dit jaar plukken wij hiervan al de vruchten."

- onvoldoende bekendheid met het melden van verzuim aan de Dienst Gezondheid & Jeugd;
- onbekendheid met het soort interventies dat door consulenten van de Dienst Gezondheid & Jeugd in het geval van verzuim toegepast kan worden;
- goed georganiseerde lokale zorgnetwerken (CJG's). Leerlingen die het risico lopen te gaan verzuimen, worden door de scholen voor PO op lokaal niveau ingebracht in een casusoverleg. Zo wordt verzuim voorkomen.

Toename van meldingen vanuit VO

De toename van meldingen die we al enkele jaren vanuit het VO zien, kan worden toegeschreven aan de aandacht die wordt besteed aan de voorlichting op de scholen, het houden van spreekuur op VO scholen en de participatie in lokale zorgnetwerken of zorgadviessteams/MD-teams van scholen. Door kennis te maken met elkaar en elkaars werkwijze, is een goede samenwerkingsrelatie ontstaan. Hierdoor melden de VO scholen het verzuim tijdig en volgens het schoolverzuimprotocol. VO scholen hebben steeds meer zorgleerlingen die om verschillende redenen (tijdelijk) uitvallen.

Afname meldingen door (V)SO

De afname van het aantal meldingen door het (V)SO komt door een combinatie van factoren. De grote druk die ligt bij het clusteronderwijs als gevolg van de vele veranderingen die op deze scholen afkomen, is een eerste factor. Daarnaast is de verbeterde zorgstructuur van scholen en de goede samenwerking met zorginstellingen rondom de school een verklarende factor. Ongeoorloofd verzuim komt relatief weinig voor. Tot slot komt het regelmatig voor dat een melding niet op de juiste plaats terecht komt. Via DUO gaat dit automatisch naar de juiste gemeente/leerlichtbureau. Een KVOV gaat via de post nogal eens naar de woongemeente van de leerlingen. Doorsturen naar de Dienst Gezondheid & Jeugd is dan niet standaard. Dit heeft invloed op de motivatie van de scholen om te melden.

Een medewerker van MEE:

"Samen met de leerlichtconsulent kijkt MEE op een onafhankelijke manier naar de mogelijkheden van een kind/jongere en netwerk om naar school te kunnen gaan."

Aantal meldingen MBO is stabiel

Het aantal meldingen door het MBO is stabiel, omdat er voorgaande schooljaren aandacht is besteed aan de meldcriteria. Het is voor de MBO scholen duidelijk wanneer ze moeten melden en welke andere zaken zij met de consulenten LVS kunnen bespreken. De MBO instellingen houden dit nu ook vast. De lichte daling hangt tevens samen met de daling van het aantal MBO leerlingen, zie ook tabel 1.

Relatief verzuim is onderverdeeld in:

- luxe verzuim, simpelweg vakantie onder schooltijd;
- signaalverzuim: verzuim veroorzaakt door problematiek in bijvoorbeeld de gezinssituatie, door het gedrag van het kind zelf of anderszins;
- te laat komen. Dit is overigens soms ook signaalverzuim, of de voorloper van signaalverzuim.
- ziekteverzuim, veroorzaakt door lichamelijke of psychische klachten

Tabel 6 geeft inzicht in de door de Dienst Gezondheid & Jeugd afgehandelde relatief verzuimzaken.

Tabel 6: Relatief verzuimmeldingen gedifferentieerd naar soort en schoolsoort

2012-2013	Relatief verzuim			
	Luxe	Signaal	Te laat	Ziekte
PO	84	109	10	2
VO	50	1.858	169	33
(V)SO	2	49	2	3
MBO	10	748	1	5
Totaal	146	2.764	182	43

Een voorbeeld uit de praktijk -Relatief verzuim kan een signaal zijn-

Een school voor VMBO meldt bij de consulent LVS dat bij Richard sprake is van vermoedelijk ongeoorloofd schoolverzuim. Het is de teamleider opgevallen dat Richard frequent op maandagmorgen de eerste uren afwezig is. Tijdens het spreekuur op school gaat de consulent het gesprek aan met Richard. Hij vertelt dat zijn ouders sinds kort gescheiden zijn. Richard is om het weekend bij zijn vader die in een andere stad woont. Hij heeft dan moeite om tijd op school te komen. Hij belooft beter zijn best te gaan doen om op tijd te komen. Het verzuim op maandagochtend neemt daarna aanzienlijk af.

Telaatkomers

Jongeren die negen keer te laat in de les zijn gekomen worden gemeld bij de Dienst Gezondheid & Jeugd. De consulent LVS nodigt de ouders met hun zoon of dochter uit voor een gesprek. In het gesprek wordt gevraagd naar de reden van het te laat komen. De eerste keer wordt het gesprek afgedaan met een waarschuwing. Bij herhaald verzuim kan een jongere naar Halt verwezen worden.

8

Thuiszitters

Een thuiszitter voldoet aan de volgende kenmerken:

- leer- of kwalificatieplichtig; (5-18 jr.)
- ingeschreven op een school;
- 4 weken of langer niet/nauwelijks naar school;
- geen vrijstelling ingevolge de LPW;
- niet ziek;
- wel ziek, maar in staat geacht (gedeeltelijk) onderwijs te volgen.

Tabel 8: aantal thuiszitters

	(speciaal) basis-onderwijs	(voortgezet) speciaal onderwijs	voortgezet onderwijs	middelbaar beroepsopleiding
per 1 sept 2012	4	12	0	4
nieuwe gevallen	4	39	0	9
opgelost	5	10	0	4
18 jaar geworden	0	2	0	2
thuiszitters 30 sep 2013	3	39	0	7

In 2012-2013 waren alle thuiszitters via de registratie van de Dienst Gezondheid & Jeugd bekend en zijn 'opgepakt'. De stijging van het aantal thuiszitters (meer dan een verdubbeling ten opzichte van het voorgaande schooljaar) is het gevolg van de aandacht die is besteed aan het in beeld brengen van de thuiszitterproblematiek en de verbeterde registratie.

De zorgstructuur binnen het onderwijs heeft zich -mede onder invloed van de vorming van passend onderwijs- dusdanig in positieve zin ontwikkeld, dat de meeste thuiszittersproblematiek binnen het onderwijs zelf wordt opgelost.

De mening van een ouder:

"Ik zou tegen iedere leerplichtambtenaar willen zeggen: Probeer een unieke vis niet koste wat het kost in een boom te laten klimmen, wanneer hij of zij de zee nodig heeft om te kunnen zwemmen."

Iedere ouder wil dat zijn of haar kind naar school gaat. Dus als een kind niet naar school gaat omdat het er ongelukkig is of niet tot bloei kan komen -om wat voor (tijdelijke) reden dan ook- heeft dat kind ook ouders die ongelukkig zijn, eenvoudigweg omdat hun kind niet gelukkig is. Het allerlaatste waar een ongelukkig kind en ongelukkige ouders op zitten te wachten, is een instantie die er vanuit gaat dat dit kind, net als ieder ander kind, kan oplossen op een plek waar ieder ander kind wel kan oplossen, maar dit kind (nu net even) niet. Daarom zou ik graag zien dat iedere leerplichtconsulent de volgende spreuk van Einstein op zijn of haar kamer hangt, er iedere dag even naar kijkt en tot zich laat doordringen: "Everybody is a genius. But if you judge a fish by its ability to climb a tree, it will live its whole life believing that it is stupid."

Zoek samen met ouders, school en anderen naar een echt passende onderwijsplek voor dit unieke kind, al kost dat soms wat tijd en moeite. Gun ieder kind het gevoel een 'genius' te zijn. Want ieder menskind is dat meer dan waard".

Een voorbeeld uit de praktijk -Luxe verzuim-

Een directeur van een basisschool meldt de consulent dat de ouders van Aisha een aanvraag voor extra verlof meer is dan tien schooldagen is de consulent LVS beslissingsbevoegd, en niet de schooldirecteur. De consulent neemt contact op met de ouders. De ouders zeggen dat ze voordelige tickets hebben geboekt voor een vakantie in Griekenland en dat ze op school de laatste weken voor de vakantie toch niets bijzonders meer doen. De consulent wijst de aanvraag af.

Uit het ingestelde onderzoek is namelijk gebleken dat er geen sprake is van 'gewichtige omstandigheden', waarbij 'gewicht' als buiten de wil van de aanvrager en/of het kind gelezen moet worden. De consulent informeert de directeur van de school over de afwijzing en verzoekt de directeur te melden als de Aisha er niet is. Aisha is niet op school geweest in betreffende periode. Na de vakantie wordt proces-verbaal opgemaakt tegen de ouders van Aisha. Het Openbaar Ministerie doet de zaak af met een schikking (boete) van € 550,00.

Melden dan wel advies inwinnen bij de consulent LVS (hoe om te gaan met verzuim) kan in het belang zijn van de toekomstige schoolloopbaan. Het stemt dan ook tevreden dat het aandeel signaalverzuim in het totaal aantal gemelde relatief verzuimzaken opnieuw is toegenomen, zie tabel 7. Hieruit mag geconcludeerd worden dat het advies van, en de verwijzing door, de Dienst Gezondheid & Jeugd in dit soort gevallen meer en meer bekend en van waarde wordt geacht.

Tabel 7: totale relatief verzuim

	Luxe	Signaal	Te laat	Ziekte
Totaal 2012-2013	146	2.764	182	43
Totaal 2011-2012	205	2.412	282	45
Totaal 2010-2011	201	1.747	397	97
Totaal 2009-2010	97	1.169	251	58

9

Handhaving

Handhaving is soms onvermijdelijk; in de taakuitvoering LVS ligt echter de nadruk op preventie. De consulenten LVS hebben een belangrijke rol bij het verwijzen naar hulpverlening, het monitoren van effecten en het zo nodig met elkaar verbinden van verschillende partijen (registreren).

Het voeren van een waarschuwingsgesprek kan ook als preventie beschouwd worden: ouders/verzorgers en jongeren worden aangesproken op het feit dat ze de Leerplichtwet overtreden. Belangrijker nog is dat in datzelfde gesprek ouders en kinderen geconfronteerd worden met de mogelijke maatschappelijke consequenties van schoolverzuim: doubleren, niet behalen startkwalificatie, geen aansluiting op de arbeidsmarkt, financiële problemen, risico op sociaal isolement enzovoorts.

In het schooljaar 2012-2013 werden 67 processen verbaal opgemaakt. Daarvan hadden er 28 betrekking op luxe verzuim en 39 op relatief verzuim. Deze laatste categorie was altijd onderwerp van voorafgaande afstemming in het casusoverleg leerplicht.

Casusoverleg Leerplicht

Iedere zes weken vindt onder leiding van een senior consulent een overleg plaats tussen afgevaardigden van de Dienst Gezondheid & Jeugd, Openbaar Ministerie, Raad voor de Kinderbescherming en Bureau Jeugdzorg over de wijze van afdoening van verzuimcasuïstiek. Tijdens het Casusoverleg worden grofweg twee categorieën zaken besproken:

- Verzuimzaken waarin de consulent voornemens is proces-verbaal op te maken. Dit geldt voor alle processen-verbaal, met uitzondering van luxe verzuim;
- Zaken waarover de consulent advies wil vanwege zorgen over een leerling.

Het Casusoverleg voorziet in een behoefte. Gebleken is dat in een groot deel van de verzuimzaken tevens sprake is van problematiek in de thuissituatie of van gedragsproblemen van de leerling. Binnen het Casusoverleg worden handhaving en zorg op elkaar afgestemd. (tabel 9).

Tabel 9: aantal zaken besproken in Casusoverleg

	Aantal besproken zaken	Advies tot opmaken van een proces-verbaal
2012-2013	109	39
2011-2012	134	88
2010-2011	78	62

11

Begeleiding 18+

In het schooljaar 2012-2013 heeft de Dienst Gezondheid & Jeugd 1182 brieven verzonden naar vermoedelijke voortijdig schoolverlaters. Dit waren leer- of kwalificatieplichtige jongeren waarvan geen startkwalificatie en schoolinschrijving bekend waren. Een deel van deze jongeren bleek alsnog op een school ingeschreven te staan. Correcte en tijdige verwerking van in- en uitschrijvingen blijft een punt van aandacht voor het voortgezet en middelbaar beroepsonderwijs. Dit onderwerp heeft de aandacht van de wetgever en de scholen.

Bezig blijven met school totdat een startkwalificatie is behaald, is voor een deel van de jongeren lastig. Zeker als ook zaken als woonruimte, vervoer en financiën aandacht vragen. School- en beroepskeuze en daarbij de weg vinden in alle mogelijkheden, vergt dan begeleiding. Deze begeleiding wordt primair gegeven door de scholen zelf. Maar ook als een keuze gemaakt is, kan het nog een hele uitdaging zijn het diploma te halen. Schoolverzuim kan de voorbode zijn van voortijdig schoolverlaten. Door de inspanningen van het MBO en de consulenten LVS is in het afgelopen schooljaar een groep jongeren zichtbaarder geworden. Anticiperen op, en waar mogelijk voorkomen van, schooluitval wordt daardoor beter mogelijk. 1508 jongeren kregen in het schooljaar 2012-2013 gedurende korte of langere tijd begeleiding door een consulent LVS. Die begeleiding betrof niet alleen de opleidingskeuze en schoolverzuim, maar een breed scala aan onderwerpen. Waar nodig werd samengewerkt met, of verwezen naar, andere instanties of hulpverlening.

Voortijdig schoolverlaten

Een voortijdig schoolverlater is iedere jongere tussen 12 en 23 jaar die zonder startkwalificatie het onderwijs verlaat. Een startkwalificatie is een diploma havo, vwo, mbo2 of hoger.

Gedurende het schooljaar kregen 350 voortijdig schoolverlaters korte of langere tijd advies of begeleiding van de consulenten LVS. Doel van het contact met de consulent is de weg terug naar school te vinden, of – als dat niet gaat – naar een andere zinvolle dagbesteding. Daarbij staat het vinden van betaald werk voorop.

Cijfers over voortijdig schoolverlaten worden landelijk bijgehouden en zijn pas een jaar na afloop van een schooljaar definitief. Voor de cijfers over aantallen voortijdig schoolverlaters en de ontwikkeling daarin, verwijzen we naar de website: www.aanvalopschooluitval.nl/cijfers/vsv-atlas.

De meest recente vsv-atlas heeft betrekking op het schooljaar 2011-2012.

leerplicht
voortijdig schoolverlaten